

Rijksoverheid

Departementaal Vertrouwelijk

DOC201021D

Wekelijks maatschappelijk beeld COVID-19

Week 43

Disclaimer: dit document is opgesteld door DGC-19. De indicatoren en duiding in dit document zijn indicatief, het betreft geen wetenschappelijk onderbouwing.

19-10-2020

1. Naleving en draagvlak

- **Over het algemeen worden de regels goed nageleefd.**
- In de openbare ruimte houden vooral jongeren en jongvolwassenen zich minder goed aan de regels. Volwassenen doen dat vooral op andere plekken.
- Een aantal regio's melden **drukke in natuur- en recreatiegebieden.**
- Mensen zoeken overal toch naar manieren om wel bij elkaar te komen. **Handhaven in thuissituaties is juridisch lastig** en sommige regio's geven aan dat er minder draagvlak is voor handhaven.
- Een aantal regio's meldt dat er nu meer wordt gehandhaafd, er meer wordt gewaarschuwd en ook meer wordt beboet.

• *Zie slides 5 voor nadere toelichting*

2. Maatschappelijke gevolgen

Hoofdboodschap:

De coronacrisis en de genomen maatregelen vergroten de ongelijkheid (MEV, CPB) en maken de verschillen in leefsituatie tussen verschillende groepen groter (Sociale Staat van Nederland, SCP).

- Het CPB wijst erop dat de verschillende maatregelen die tijdens de coronacrisis zijn genomen de ongelijkheid vergroten, waaronder het sluiten van de scholen. Ook de noodmaatregelen zijn hier debet aan.
- SCP: Naar verwachting verslechtert de kwaliteit van leven en worden verschillen tussen groepen groter door de coronacrisis. Mensen met veel regie op hun leven zullen minder gevolgen ervaren en sneller terugveren. Mensen met weinig regie en weinig hulpbronnen worden juist harder getroffen (bv mensen die er financieel op achteruit zijn gegaan). Deze groep ervaart ook meer eenzaamheid.

3. Economische gevolgen

- **Hoewel de realisatiecijfers over het eerste halfjaar meevallen ten opzichte van de zeer negatieve verwachtingen, is de economische schade ongekend groot.** Het blijft de grootste jaarlijkse krimp buiten oorlogstijd ooit. Een deel van de schade is permanent.
- **De vooruitzichten zijn somber, en zijn opgeschoven naar het 2^e golf-scenario van het CPB.** Dit scenario voorspelt een krimp van -6,1% in 2020 en een verder krimp van -2,8% in 2021. De werkloosheid stijgt in 2021 tot 8,5% (hoger dan eurocrisis). Hoewel duidelijk is dat we epidemiologisch in de 2^e golf zitten, is de impact op de economie afhankelijk van de duur/reikwijdte van de nieuwe lockdown maatregelen en de reactie van consumenten/bedrijven in vergelijking met het 2^e kwartaal. *Zie slides 8, 9,12 voor nadere toelichting*

4. Gebruik noodregelingen

- **De uitstaande belastingschuld daalt licht sinds begin oktober.** Het aantal debiteuren is relatief stabiel. Tot 1 oktober kon uitstel van betaling worden aangevraagd, verlenging kan t/m 31 december.
- **Werkgevers kunnen medio november een aanvraag doen voor de NOW-3.** Voor de NOW-2 zijn inmiddels 63 duizend toekenningen. Voor de TVL 37 is dit duizend. Er zijn circa 200.000 debiteuren belastinguitstel. *Zie slides 14,15 voor nadere toelichting*

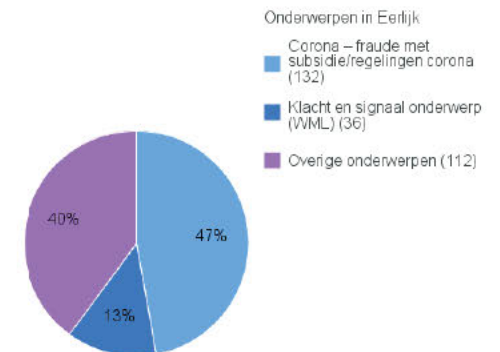
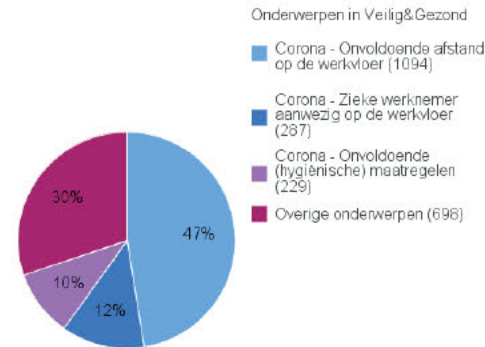
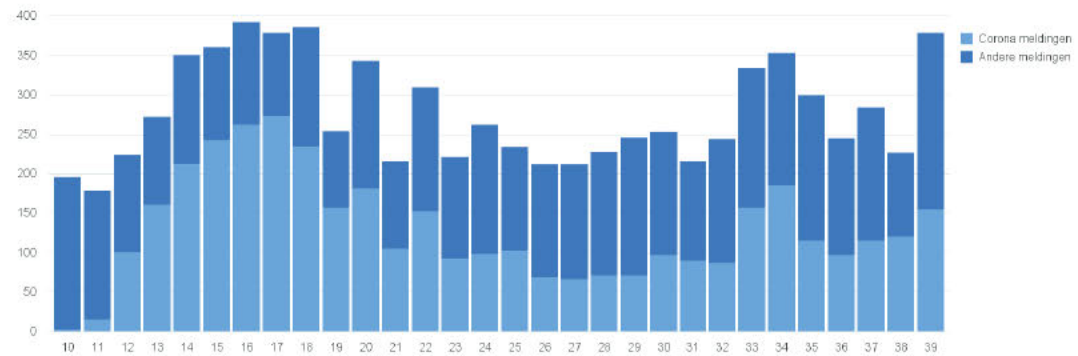
5. Ontwikkelingen buitenland/CAS/BES

- Eurostat meldt dat de economie van de eurozone in het tweede kwartaal een krimp heeft vertoond van 12,1% in vergelijking met het eerste kwartaal. De onderlinge verschillen zijn fors; -10% in Duitsland tot -18,5% in Spanje.
- In België is de epidemiologische situatie verslechterd. Er zijn strengere landelijke en lokale maatregelen ingesteld voor 1 maand. Ondanks recente maatregelen groeit het aantal besmettingen.
- In Denemarken is het aantal besmettingen sinds einde week 40 gedaald en gestabiliseerd.
- In Duitsland kwam het aantal besmettingen onlangs voor het eerst boven de 6000. Sinds week 40 is een toenemende stijging in alle leeftijdsgroepen te zien. Op 14/10 zijn strengere maatregelen afgesproken.
- In Frankrijk kondigde Macron op 14/10 een avondklok aan voor Parijs en 8 andere Franse steden. Deze is van kracht tussen 21.00 en 06.00. De *sanitaire* noodtoestand zal weer worden ingevoerd.
- In Italië blijft het aantal besmettingen oplopen, tot meer dan 7000 op 14/10. Aantal sterfgevallen blijft relatief laag, maar stijgt wel. De noodtoestand is verlengt tot 31 januari 2021. Nieuw decreet van 13 oktober scherpt maatregelen aan.

1. Naleving

- Het aantal coronameldingen t.o.v. het totale aantal meldingen tot en met 27 september is toegenomen tot 40%.
- Er is een toename in het aantal meldingen omtrent *zieke werknemer aanwezig op de werkvloer*.
- Een aantal voorbeelden van onderwerpen die onder overig vallen bij het domein Gezond en Veilig is:
 - Onvoldoende of ongeschikte persoonlijke beschermingsmiddelen (6%)
 - Thuiswerken is niet toegestaan terwijl de werkzaamheden het wel toelaten.
- Een aantal voorbeelden van onderwerpen die onder overig vallen bij het domein Eerlijk Werk is:
 - Werkgever wijzigt loon en/of werkuren zonder toestemming
 - Loon of vakantietoeslag wordt niet uitbetaald

Nalevingsmonitor veiligheidsregio's LOT-C (1/2)

- > Over het algemeen worden de regels goed nageleefd: horeca is gesloten, winkels verkopen na 18.00 uur geen alcohol meer, de meeste mensen dragen een mondkapje waar dat moet en houden afstand.
- > Het zijn vooral jongeren en jongvolwassenen die zich over het algemeen in de openbare ruimte minder aan de regels houden en zich ook lastiger laten aanspreken op hun gedrag. Volwassenen die zich niet goed aan de maatregelen houden doen dat vooral op andere plekken dan de openbare ruimte.
- > Een aantal regio's, zoals Utrecht, Gelderland Midden en Drenthe melden drukte in natuur- en recreatiegebieden, dit was ook in het nieuws.
- > Overall zoeken mensen toch nog naar manieren om wel bij elkaar te komen in thuissituaties of in schuren of garageboxen, bij de kapper (!) of bij Mc Donalds, bezinepompen, religieuze bijeenkomsten en bruiloftsfeesten en dergelijke. Soms binnen de regels, soms niet.
- > Handhaven in thuissituaties is juridisch lastig en sommige regio's geven aan dat er minder draagvlak is voor handhaven.
- > Een aantal regio's melden dat er nu meer wordt gehandhaafd, er wordt meer gewaarschuwd en ook meer beboet. De samenwerking tussen politie en andere handhavers kan versterkend werken. De regio Rotterdam-Rijnmond geeft aan dat als BOA's ondersteund worden door de politie, dat zij hun werk dan beter kunnen doen.

Nalevingsmonitor veiligheidsregio's LOT-C (2/2)

LOT-C Nalevingsmonitor

Legenda	
	niet geleverd
	goed
	redelijk
	slecht

Groningen	Fryslân	Drenthe	IJselland	Twente	Noord- en Oost-Gelderland	Gelderland-Midden	Gelderland-Zuid	Utrecht	Noord-Holland-Noord	Zaanstreek-Waterland	Kennerland	Amsterdam-Arstelland	Gooi en Vechtstreek	Haaglanden	Hollands Midden	Rotterdam-Rijnmond	Zuid-Holland-Zuid	Zeeland	Midden- en West-Brabant	Brabant-Noord	Brabant-Zuidoost	Limburg-Noord	Zuid-Limburg	Flevoland
-----------	---------	---------	-----------	--------	---------------------------	-------------------	-----------------	---------	---------------------	----------------------	------------	----------------------	---------------------	------------	-----------------	--------------------	-------------------	---------	-------------------------	---------------	------------------	---------------	--------------	-----------

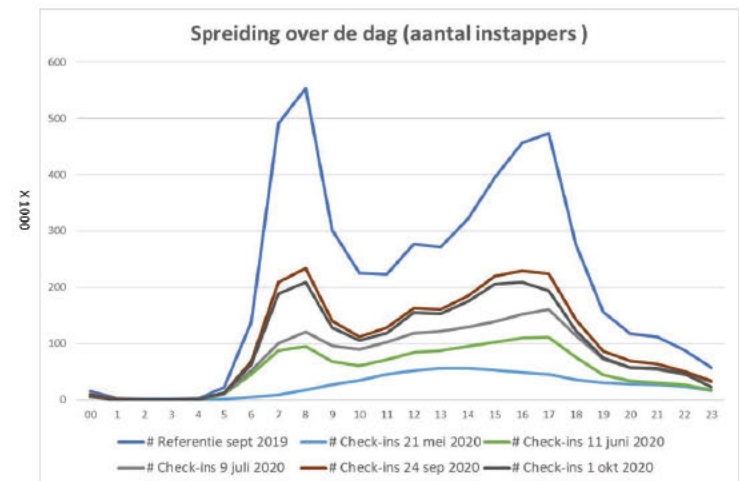
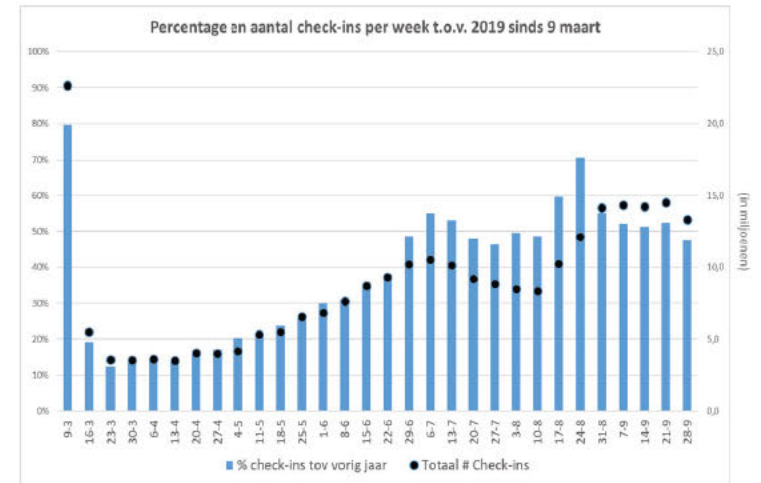
16 t/m 18 oktober	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
In hoeverre worden de landelijke richtlijnen in de regio nageleefd?																									
In hoeverre zijn de richtlijnen binnen de regio te handhaven?																									

Personenmobiliteit (1)

Openbaar vervoer

- Het OV-gebruik (aantal check-ins) was in week 40 gelijk aan circa 48% van het niveau in dezelfde periode in 2019. T.o.v. week 39 is het aantal check-ins met 9% afgenomen.
- Het effect van de aangescherpte overheidsmaatregelen (o.a. mbt thuiswerken) is terug te zien in het OV gebruik. Na maandag is er t.o.v. vorige week op alle dagen een daling te zien die varieert van 5% - 12%.
- De grootste daling zit in het gebruik van de trein en de metro. Dit komt naar verwachting door een daling in woon-werkreizen wat grote doelgroepen zijn in de trein en metro.
- De drukte over de dag is over de hele linie gedaald. In de ochtend- en avondspits is deze daling het grootst.
- Sinds 1 juli worden incidenteel knelpunten waargenomen.

Personenmobiliteit (2)

Wegverkeer

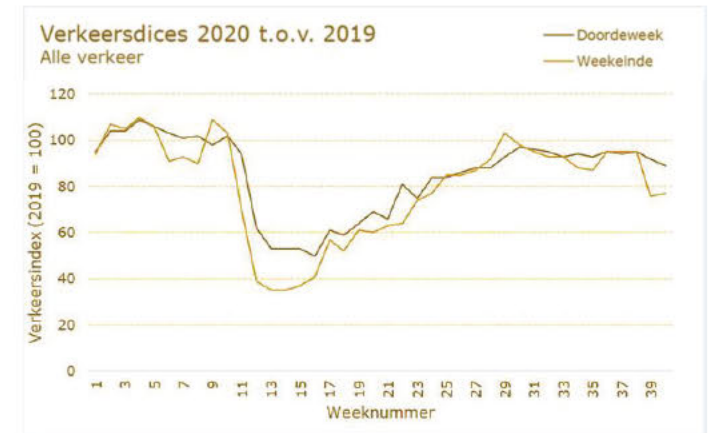
- Het gebruik van het hoofdwegennet was afgelopen weken lager dan in 2019. Het gebruik lag op werkdagen rond de 89% ten opzichte van het niveau van 2019 (gemeten in intensiteiten).
- Over de maand september is de hoeveelheid vertraging 60% lager dan in 2019.

Fietsen en lopen

- Het aantal fiets- en loopverplaatsingen fluctueert. In week 40 waren er iets minder fiets- en loopverplaatsingen dan begin maart. De afgelegde afstand per verplaatsing met de fiets en te voet was groter dan begin maart.

Personenmobiliteit naar motief

- Het aantal verplaatsingen voor werk nam in week 40 af naar 72% van het niveau van begin maart. Het aantal verplaatsingen voor onderwijs is stabiel, en lag in week 40 op 89% van het niveau van begin maart.
- Zowel voor onderwijs als werk wordt de laatste weken relatief gezien minder gebruikgemaakt van het OV en meer gefietst ten opzichte van voor de coronacrisis.

2. Maatschappelijke gevolgen

Hoofdboodschap:

De coronacrisis en de genomen maatregelen vergroten de ongelijkheid (MEV, CPB) en maken de verschillen in leefsituatie tussen verschillende groepen groter (Sociale Staat van Nederland, SCP).

Onderwerp	Toelichting
Bijstand	Divosa Benchmark Werk & Inkomen: Na een aantal maanden van stijging, is het aantal aanvragen voor bijstand in augustus gedaald . Dit zorgt zelfs voor een hogere uitstroom dan instroom in augustus. Dit is een seizoens-effect dat elkaar jaar terugkeert, omdat mensen uitstromen naar het onderwijs . De uitstroom naar werk en de uitstroom vanwege handhaving is na de eerste coronaklappen weer aangetrokken sinds juni, maar ligt nog onder het niveau van vorig jaar. Naar verwachting zal het aantal jongeren in de bijstand komende maanden (opnieuw) stijgen, aangezien de jongeren die in het begin van de crisis de WW instroomden de maximale WW-duur van de WW het snelst zullen bereiken.
Ongelijkheid	Het CPB wijst er via de MEV op dat verschillende maatregelen die tijdens de coronacrisis zijn genomen de ongelijkheid vergroten. Te denken valt aan het sluiten van de scholen: "thuisonderwijs is een stuk lastiger voor wie klein behuist is, minder (digitale) leermiddelen en lager opgeleide ouders heeft". Ook de noodmaatregelen zijn debet aan het vergroten van de ongelijkheid op de arbeidsmarkt, aangezien ze zijn geënt op de huidige scheve situatie op de arbeidsmarkt: de ruimhartige NOW beschermt vaste contracten, terwijl zelfstandigen terugvallen op minimumniveau en flexwerkers kortstondig de TOFA hebben kunnen gebruiken.
Kwaliteit van leven	Uit de Sociale Staat van Nederland (SCP) blijkt dat de verschillen in leefsituatie en levenstevredenheid tussen groepen stabiel zijn. Wel is de leefsituatie van mensen met een laag inkomen en lage opleiding al jaren slechter. Verschillen zijn te verklaren door hulpbronnen (met name opleiding en inkomen) en basale digitale vaardigheden. Een groot, divers en actief sociaal netwerk kan bescherming bieden. Naar verwachting verslechtert de kwaliteit van leven en worden verschillen tussen groepen groter door de coronacrisis. Mensen met veel regie op hun leven zullen minder gevolgen ervaren en sneller terugveren. Mensen met weinig regie en weinig hulpbronnen worden juist harder getroffen (bv mensen die er financieel op achteruit zijn gegaan). Deze groep ervaart ook meer eenzaamheid.

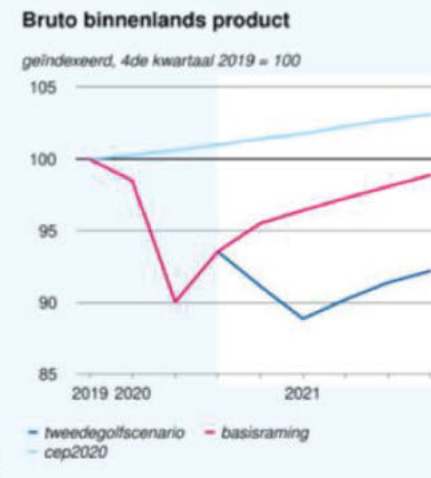

3. Economische gevolgen NL

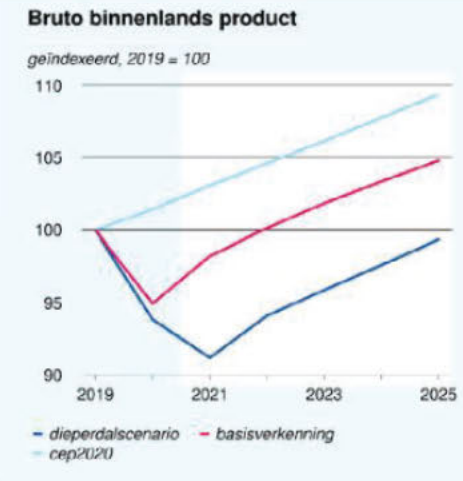
3.1 Ramingen: 2^e-golfscenario waarschijnlijker

- Het tweedegolfscenario gaat uit van **substantiële herinvoering van contactbeperkende maatregelen** en tot meer voorzichtigheid bij consumenten en bedrijven.
- **CPB basisraming:** een krimp van -5,0% in 2020, en een gedeeltelijk herstel in 2021 met 3,5% groei. De werkloosheid loopt op tot 5,9% in 2021.
- **CPB 2^e golf:** een krimp van 6,1% in 2020, en een verdere krimp van 2,8% in 2021. De werkloosheid loopt op tot 8,5 procent in 2021.
- **De schade is deels permanent.** De corona-uitbraak leidt in de basisraming tot een 4% lager bbp-niveau in 2025. In het 2^e-golfscenario 9% lager.

MEV 2020-2021

MLT 2021-2025

Werkloosheid

3. Economische gevolgen NL

3.2 Realisaties: Vertrouwensindicatoren en arbeidsmarkt in het rood, herstel fin. markten, vervoer en pintransacties

Indicator	2-mrt	9-mrt	16-mrt	23-mrt	30-mrt	6-apr	13-apr	20-apr	27-apr	4-mei	11-mei	18-mei	25-mei	1-jun	8-jun	15-jun	22-jun	29-jun	6-jul	13-jul	20-jul	27-jul	3-aug	10-aug	17-aug	24-aug	31-aug	7-sep	14-sep	21-sep	28-sep	5-okt	12-okt		
Lockdown index (Oxford)	1	32	67	74	79	80	80	80	80	80	69	69	69	63	63	59	59	45	40	40	40	40	40	40	46	47	47	47	47	44	56	58			
Mutatie belastingschuld, € mln					177	300	300	500	500	500	150	1050	600	2300	2120	587	1375	7	731	-355	1969	598	-583	-1077	666	976	-243	-1371	-1013	44	531	40	-375		
Mutatie lening en kredietruimte							3		0,8		4		1		2,2		1,8				1,8		2,8			1,7									
Consumentenvertrouwen			-2				-22	-27		-31			-29		-27		-26				-26					-29									-28
Producentenvertrouwen		0					-29					-25				-15,1					-8,7					-5,4									-4,8
Electriciteitsverbruik (j-o-%)	-3%	-8%	-8%	-11%	-11%	-13%	-11%	-11%	-11%	-14%	-5%	-7%	-3%	-7%	2%	0%	-4%	-4%	-6%	-2%	-6%	-1%	2%	14%	6%	-7%	-4%	-3%	-1%	-2%	4%	-1%			
Aantal pintransacties, miljoen	104	105	92	81	81	88	79	95	89	91	88	94	101	98	101	104	110	105			451					440						426			
Advertentieuitgaven (j-o-%)	3%	1%	-15%	-36%	-39%	-39%	-35%	-29%	-27%	-38%	-27%	-28%	-20%	-24%	-24%	-13%	-12%	-1%	-11%	1%	6%	-1%	-5%	0	5%	-8%	-7%	-1%	-4%	-2%	1%	8%			
Nieuwe inschrijvingen KvK		6.175	4.028	4.805	4.481	4.363	3.389	4.322	4.085	4.905	5.743	4.211	5.273	5.394	6.039	5.323	7.332	7.705	6.012	5.735	5.149	5.550	5.162	4.788	5.291	6.086	6.029	5.697	5.367	6.815	6.201	6.284	6.790		
Wereldhandel, volume (m-o-m%)																																			
Failissementen (gem. 3 weken)	74	75	75	64	63	73	79	91	86	83	76	78	85	78	70	72	59	61	53	62	53	48	45	53	47	48	40	44	47	56	56				
Aantal werkenden			9.040																																
Aantal werklozen			273																																
AEI (weekgemiddelde)	557	484	404	475	471	500	491	509	527	505	512	531	528	561	565	565	564	564	565	575	565	564	560	562	564	566	553	543	551	554	550	559	569		
Internationale volatiliteitsindex	37	58	75	63	53	45	40	42	34	33	32	29	28	26	32	34	33	31	28	29	25	25	24	23	23	23	28	30	26	28	27	27	26		

Bron: Belastingdienst, Betaalvereniging Nederland, CBS, CBOE, Entso-e, ING, Kamer van Koophandel, Nielsen, Oxford University en UWW
19-10-2020

3. Economische gevolgen

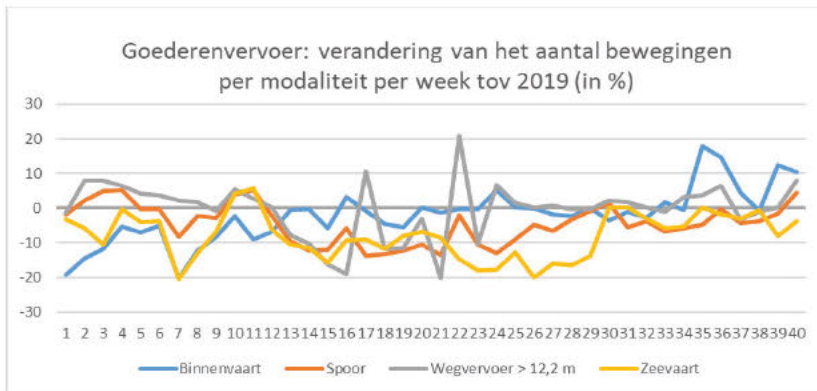
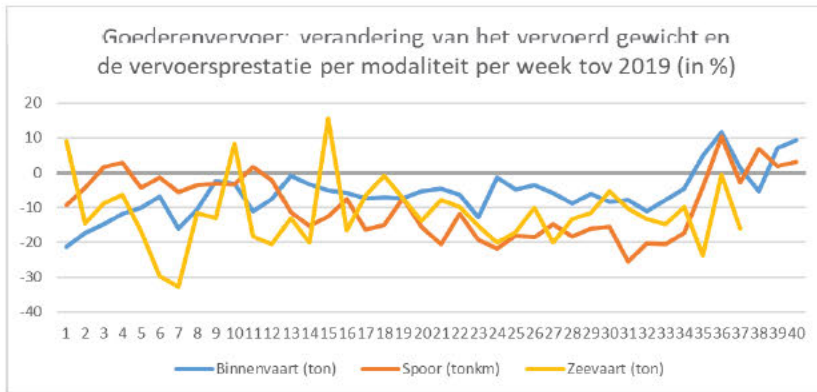
Toelichting kleurentabel

- Deze specifieke crisis brengt verschillende schokken teweeg met elk een verschillend effect en dynamiek:
 - **Vertrouwen:** is na corona snel fors gedaald en blijft **laag en negatief**. De stemming onder consumenten is in september nauwelijks veranderd. In september waren industriële ondernemers voor de vijfde maand op rij minder negatief.
 - **Faillissementen:** deze zijn de laatste weken **opvallend laag**. In de eerste 38 weken van 2020 zijn 2.511 bedrijven en instellingen failliet verklaard. Dat zijn er 241 minder dan in dezelfde periode van 2019.
 - **Liquiditeit:** Het niveau van de uitgestelde belastingen daalt de laatste 2 weken licht, doordat bedrijven weer aflossen. De gebruikte leen- en kredietruimte bij banken neemt nog steeds toe.
 - **Pintransacties:** consumenten hebben in het begin extra gespaard en pinnen inmiddels weer ongeveer net zoveel.
 - **Arbeidsmarkt:** de arbeidsmarkt blijft de laatste maanden relatief stabiel. De werkloosheid loopt achter op de ramingen (zie slide 11).
 - **Financiële markten:** hebben waarschijnlijk deels al een crisis **ingeprijsd** en profiteren daarnaast van de forse monetaire verruiming van centrale banken. Indien de beurzen wereldwijd instorten, kan de recessie worden verzwaard. Tot nu toe is daarvoor nog geen aanwijzing.

3. Economische gevolgen

Goederenvervoer: vervoerd gewicht/vervoersprestatie en bewegingen

Data: CBS (de data zijn gecorrigeerd voor feestdagen)

Binnenvaart (week 40)

- Het vervoerd gewicht over 2020 (tot week 40) ligt 7% onder het niveau van 2019. In week 40 lag het vervoerd gewicht 9,4% boven het niveau van 2019.
- Het aantal bewegingen in de binnenvaart lag in week 40 11% hoger dan het niveau van 2019.

Spoor (week 40)

- Het vervoerd gewicht over 2020 (tot week 40) ligt 10% onder het niveau van 2019. In week 40 lag het vervoerd gewicht 3,1% boven het niveau van 2019.
- Het aantal bewegingen voor het spoorvervoer lag in week 40 4% boven het niveau van 2019.

Zeevaart (week 37)

- Het vervoerd gewicht over 2020 (tot week 37) ligt 11 % onder het niveau van 2019. In week 37 lag het vervoerd gewicht 16% onder het niveau van 2019.
- Het aantal bewegingen in de zeevaart lag in week 40 4% onder het niveau van 2019.

Wegvervoer (week 40)

- Het aantal bewegingen in week 40 ligt 7,8 % boven het niveau van 2019

3. Economische gevolgen

3.5 Arbeidsmarkt

Het aantal **werkenden daalt in september beperkt (3 duizend)** tot 8.906 duizend personen.

Tegelijkertijd neemt het aantal werklozen af (rechts). Er **bieden minder mensen zich aan op de arbeidsmarkt** (de niet-beroepsbevolking neemt toe).

De **werkloosheid daalt met 13 duizend** en bedraagt nu 413 duizend mensen. De daling komt omdat meer werklozen een baan vonden, maar ook omdat het aantal mensen dat weer aangemoedigd is om een baan te zoeken is gedaald.

De werkloosheid moet stijgen tot ongeveer 550 duizend personen aan het einde van het jaar om op het geraamde jaargemiddelde van het CPB (395 duizend personen) uit te komen.

Het aantal **WW-uitkeringen daalt met ongeveer 4,6%** tot 278 duizend.

De **instroom** in de WW is gedaald en ligt **weer op het niveau van vorig jaar**.

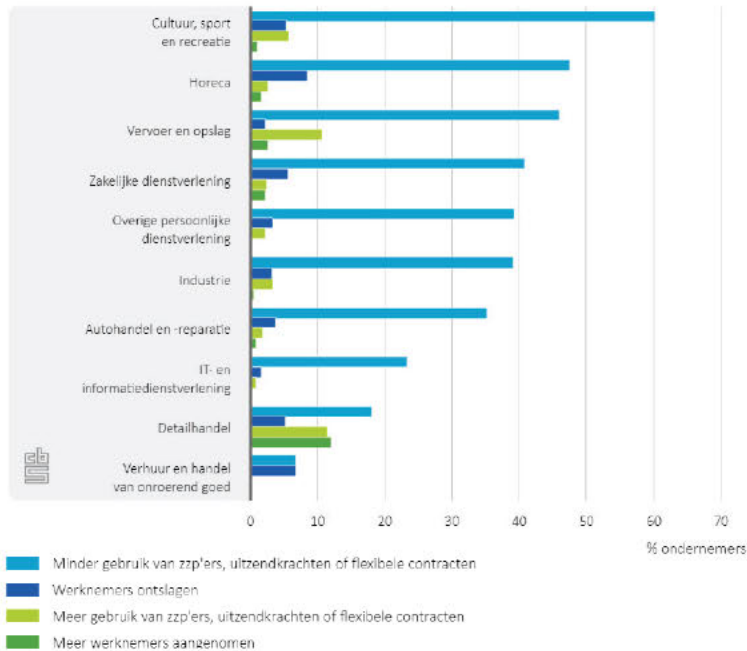

3. Economische gevolgen

Arbeidsmarkt – Sommige sectoren / groepen hard geraakt

Aanpassing personeelsbestand vooral via flexibele schil:

- De meeste ondernemers gaven in september aan dat hun vraag naar flexibele krachten is afgenomen (lichtblauwe balk).
- Ontslag vanwege de coronacrisis kwam tot september in de meeste sectoren relatief beperkt voor. Bron: [CBS](#)

Tot nu toe vooral flexwerkers en jongeren hard geraakt:

- Vooral personen met een tijdelijk, uitzend- en oproepcontract stromen sinds maart in de WW. De instroom piekte in april en nam in mei weer af. Zie figuur hieronder. Bron: [UWV](#)
- Jongeren hebben vaker een flexcontract en werken vaak in de hard geraakte sectoren. Bron: [UWV](#)
- De afname van het aantal jongere werkenden in het tweede kwartaal (87 duizend) komt vooral toe aan onderwijsvolgende jongeren (52%), jongeren met een flexcontract (77%) en thuiswonende jongeren (61%).
- Het is nog niet duidelijk of en wanneer vaste contracten worden geraakt.

De crisis raakt sommige sectoren harder dan andere:

- Het aantal banen nam in het tweede kwartaal af met 322 duizend (-3%). De sterkst getroffen sectoren zijn:
 - Uitzendbureaus (-130 dzd)
 - Handel, vervoer en horeca (-123 dzd)
 - Zakelijke dienstverlening (-28 dzd)

Bron: [CBS](#)

4. Gebruik noodmaatregelen

Maatregelen	Totaal Aantal	Toelichting
NOW (Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid)		<u>Vanaf 16 november kunnen werkgevers een aanvraag doen voor de NOW3.</u> De NOW1 telde 139.000 toekenningen (148.000 aanvragen). Bij de NOW2 was dit 63.000 (65.200).
Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers)	<u>T/m 3 september:</u> <u>103.000 aanvragen Tozo 2</u>	SZW schat het gebruik van de Tozo aan de hand van een steekproef onder 150 gemeenten. De Tozo1 komt naar schatting uit op 374.000 aanvragen. Zie de aantallen voor de Tozo2 links.
TVL (Tegemoetkoming Vaste Lasten MKB)	<u>T/m 12 oktober:</u> <u>37.311 aanvragen</u>	Er zijn 33.038 aanvragen toegekend, 345 miljoen euro is uitbetaald. Totaalbedrag toegekend 443 miljoen euro. Bij de TOGS waren er ongeveer 222.000 aanvragen, waarvan er 216.000 zijn toegekend en 6.000 zijn afgewezen.
Belastinguitstel	<u>T/m 18 oktober:</u> <u>207.641 debiteuren</u>	De omvang van de uitgestelde belastingen is <u>11 miljard euro</u> . Tot 1 oktober kon uitstel van betaling worden aangevraagd, verlenging van een eerdere aanvraag is mogelijk t/m 31 december.
BMKB-C BKMBL-C GO-C KKC (Kleine Kredieten Corona GarantieRegeling)	<u>T/m 1 sept:</u> Het totaal aantal bedrijven dat gebruik maakt van de regelingen is ruim <u>6000</u>	BMKB-C: <u>858 miljoen</u> BKMBL-C: <u>144 miljoen</u> GO-C: <u>659 miljoen</u> KKC: <u>42 miljoen</u>

4. Vergelijking NOW1 en NOW2

- De **NOW1 had een groter bereik dan de NOW2**, zowel in aantal toekenningen als in het aantal bereikte werknemers en in (voorgeschoten) subsidie.
- De **sectoren** met het grootste aantal toekenningen zijn tussen de NOW1 en NOW2 voor alle sectoren **vergelijkbaar**. Dit aantal is alleen in de sector detailhandel ver teruggelopen (250 duizend in NOW1, 70 duizend in NOW2). Rechts zijn de sectoren te zien met het hoogste aantal bereikte werknemers.
- Ook de verdeling van de subsidie over **verschillende groottes van bedrijven is vergelijkbaar**.

	NOW1	NOW2
Aanvragen	148.335	65.203
Toekenningen	139.399	63.088
Afwijzingen	8.963	2.041
Werknemers	2.650.000	1.330.000
Totaal voorschotten	€7.900.000.000	€2.140.000.000
Subsidiebedrag*	€9.880.000.000	€5.340.000.000

Aantal werknemers	NOW1	NOW2
Overige commerciële dienstverlening	410.000	220.000
Horeca en catering	390.000	230.000
Uitzendbedrijven	400.000	195.000

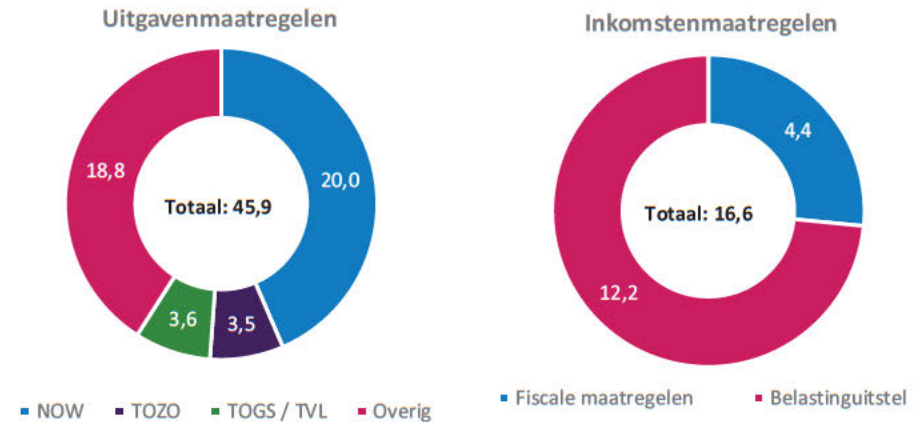
% toekenningen	NOW1	NOW2
Tot en met 50 werknemers	45%	45%
51 tot 250 werknemers	25%	25,3%
Meer dan 250 werknemers	30%	29,7%

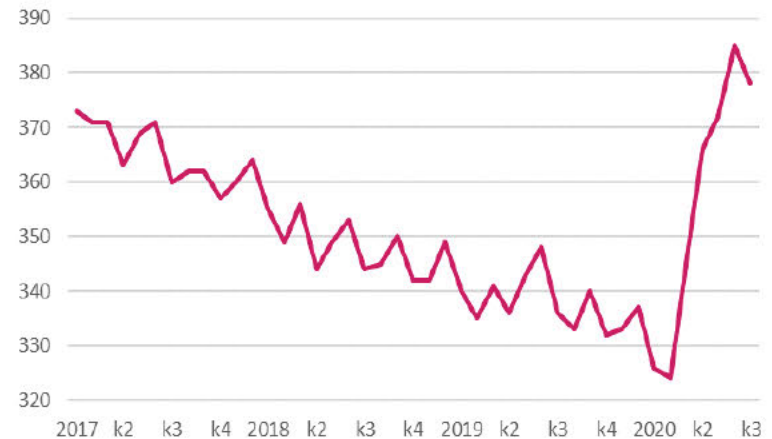
5. Stand overheidsfinanciën historisch tekort, olopende schuld

- Deze cijfers zijn gebaseerd op de basisraming van het CPB. De recente ontwikkelingen wijzen op een verdere verslechtering van de overheidsfinanciën dan hier weergegeven.
- We stevenen dit jaar af op een **historisch begrotingstekort van €56,3 miljard in 2020**, oftewel 7,2% bbp. De overheidsschuld loopt daardoor op van 48,8% tot 59,1%. Tussen februari en juli is de schuld al met €54 miljard opgelopen (bron: CBS).
- Deze verslechtering is het gevolg van de sterke economische neergang die doorwerkt in lagere belastinginkomsten (-23 miljard euro) en hogere uitgaven aan WW en Bijstand (1 miljard euro). Daarnaast zorgen de noodmaatregelen corona voor een verslechtering van 33 miljard in 2020.
- **Het houdbaarheidstekort is fors opgelopen, van -0,8% bbp in maart tot -3% bbp.** 90% van de verslechtering van het houdbaarheidssaldo komt door de verslechtering van het primaire saldo in 2025, een gevolg van het lagere bbp-niveau door de coronacrisis (4% onder groeipad pre-corona) en de daarmee gepaard gaande val in de belastinginkomsten.

Omvang noodmaatregelen in miljard

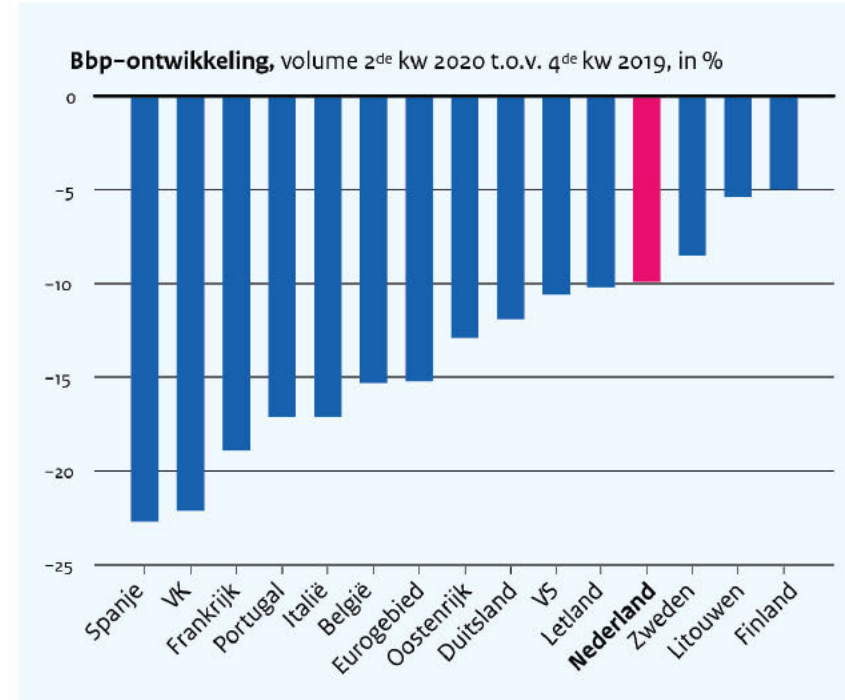
Ontwikkeling overheidsschuld in miljard

6. Internationaal – economische ontwikkelingen

- **Bbp-realisaties 2de kwartaal:** Spanje (-22,1%), Frankrijk (-19,0%), Italië (-17,3%), Portugal (-16,5%), België (-14,5%), Oostenrijk (-13,3%), Duitsland (-11,7%). Bron: [Eurostat](#).
- Het **IMF** publiceerde op 13 oktober in zijn halfjaarlijkse WEO nieuwe, iets optimistischer prognoses. De wereldeconomie krimpt dit jaar slechts met 4,4% en zal volgend jaar terugveren met een groei van 5,2%. Voor de Eurozone zijn de prognoses respectievelijk -8,3% en 5,2% en voor NL -5,4% en 4%.
- De prognoses zijn positiever omdat de uitkomsten voor het tweede minder slecht waren dan verwacht en een sterk herstel van China. Maar de recente opleving van het COVID-19 virus is slechts als risico opgenomen.
- **VS:** het aantal werkloosheidsaanvragen lag in de voorgaande week (eindigend op 10-10) op 0,9 mln. Aan de andere kant stroomden er ook weer een miljoen mensen uit. Het werkloosheidspercentage daalde naar 6,8% (week eindigend op 3-10).

	PMI; < 50 duidt op krimp					
	apr	mei	jun	jul	aug	sep
Eurozone	13,6	31,9	48,5	54,9	51,9	50,1
VS	27	37	47,9	50,3	54,6	54,4
Japan	25,8	27,8	40,8	44,9	45,2	45,5
VK	13,8	30	47,7	57,0	60,3	55,7
Duitsland	17,4	32,3	47,6	55,3	54,4	53,7
Frankrijk	11,1	32,1	51,7	57,3	51,6	48,5

6. Internationaal – economische ontwikkelingen

- In **Europa** worden de teugels momenteel sterk aangetrokken. Het tegengaan van sociale contacten is daarbij leidend. De openingstijden van de horeca worden sterk beperkt, grote bijeenkomsten zijn niet meer mogelijk en de bewegingsvrijheid van personen wordt sterk ingeperkt. In een aantal landen wordt of is een avondklok ingesteld. De gevolgen zullen naast de horeca en culturele sectoren vooral ook de toeristische sectoren raken, maar in hoeverre dit de economische dynamiek in zijn algemeenheid zal raken is vooralsnog onduidelijk.
- **De PMIs van september wijzen niet op een sterk doorzettend herstel.** In de Eurozone is er sprake van stilstand, Japan krimpt nog steeds en eigenlijk laat alleen de VS een redelijke groei zien. In het algemeen zijn de ondernemers in de VS optimistischer dan hun collega's in Europa of Japan. Zie de tabel hieronder.
 - **Opvallend zijn de slechte cijfers voor de dienstensectoren.** In Europa wijzen de cijfers op krimp. Vooral Frankrijk laat slechte cijfers zien. Maar ook in Duitsland zijn de vooruitzichten in de dienstensectoren minder goed. Ondernemers geven aan dat de orderpositie niet beter geworden is en zien de komende maanden met zorg tegemoet. Een tweede ronde COVID-19 werpt hier zijn schaduw vooruit.
 - **Dat geldt niet voor de industriële sectoren.** Deze laat juist een verbetering zien, vooral in Duitsland, maar ook in Frankrijk. De vooruitzichten wijzen ook op groei. Maar de betere uitkomsten voor de industriële sectoren zijn onvoldoende om de teruggang in de veel grotere dienstensectoren op te vangen.

	Diensten			Industrie			totaal		
	Juli	augustus	september	juli	aug	sept	Juli	aug	sept
VS	50,0	55,0	54,6	51,7	52,7	53,3	50,3	54,6	54,4
Japan	45,4	45,0	45,6	43,9	45,8	45,2	44,9	45,2	45,5
Eurozone , wv	54,7	50,5	47,6	55,7	55,6	56,8	54,6	51,9	50,1
- Duitsland	55,6	52,5	49,1	54,7	57,7	62,2	55,3	54,4	53,7
- Frankrijk	57,3	51,5	47,5	57,0	52,3	53,0	57,3	51,6	48,5

Bron: IHS Markit

Caribische delen van het Koninkrijk (d.d. 18-10)

Maximaal controleren (incl. zorg kwetsbare personen)	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	Sint Maarten
Aantal positief geteste mensen totaal (sinds vorige week)	131	14	5	744 (+161)	4322 (+128)	753(+43)
Aantal actieve besmettingen	7	1	0	310	286	62
Aantal ziekenhuisopnamen actueel (cumulatief)	1 (7)	0	0 (1)	1 (17)	6 (240)	5 (31*1)
Aantal patiënten op IC actueel (cumulatief)	0 (2)	n.v.t	0 (0)	0 (3)	0 (43)	0 (17*)
Aantal patiënten overleden totaal (sinds vorige week)	3	0	0	1	34 (+2)	22
Beschikbaarheid IC bedden voor Corona						
Beschikbaarheid zorgpersoneel						
Beschikbaarheid hulpmiddelen						
Testcapaciteit						
Continuïteit acute zorg in de regio						
Interinsulair patiëntenvervoer						